

Az emberi erőforrások minisztere
...../2013. (. .) EMMI rendelete

**az egyes egészségügyi tárgyú miniszteri rendeleteknek az egészségügyi ágazati
képzésekkel összefüggő módosításáról**

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. § (2) bekezdés *i)* pont *ib)* és *ic)* alpontjában,
a 3-6. § tekintetében az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. § (2) bekezdés *i)* pont *ie)* alpontjában,
a 7-11. § és az 1-3. melléklet tekintetében az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. § (2) bekezdés *i)* pont *ia)*, *ib)* és *id)* alpontjában,
a 12-18. § és a 4-5. melléklet tekintetében az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. § (2) bekezdés *i)* pont *ia)*, *ib)* és *if)* alpontjában,
kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 41. § *d)* pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva a következőket rendelem el:

1. Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakmai képzés részletes szabályairól szóló 16/2010. (IV. 15.) EüM rendelet módosítása

1. §

Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakmai képzés részletes szabályairól szóló 16/2010. (IV. 15.) EüM rendelet (a továbbiakban: R.1.) 7. §-a a következő (4a) és (4b) bekezdésekkel egészül ki:

„(4a) Az akkreditációs eljárásnak a (4) bekezdés szerinti kezdeményezéséről az egészségügyi szolgáltató elektronikus úton tájékoztatja az EÉKH-t. A tájékoztatásban fel kell tüntetni a kezdeményezés időpontját, illetve, hogy mely szakképesítés tekintetében történt az akkreditáció kezdeményezése.

(4b) A felsőoktatási intézmény az egészségügyi szolgáltató (4) bekezdés szerinti kezdeményezését követő 30 napon belül nyújtja be az akkreditáció iránti kérelmet.”

2. §

Hatályát veszti az R.1. 11. §-a.

2. Az egészségügyi szakdolgozók továbbképzéséről szóló 63/2011. (XI. 29.) NEFMI rendelet módosítása

3. §

Az egészségügyi szakdolgozók továbbképzéséről szóló 63/2011. (XI. 29.) NEFMI rendelet (a továbbiakban: R.2.) 9. §-a a következő (5) és (6) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az az egészségügyi szakdolgozó, aki a működési nyilvántartást vezető szerv által biztosított elektronikus felületen évente legalább egy alkalommal visszajelzi a működési nyilvántartási adatai helyességét, vagy aktualizálja azokat, évente 3 szabadon választható elméleti továbbképzési pontra jogosult.

(6) Amennyiben az egészségügyi szakdolgozó több, különböző szakmacsoportba tartozó szakképesítésnek megfelelő szakmát önállóan gyakorol, a működési nyilvántartás aktualizálására tekintettel járó szabadon választható elméleti továbbképzési pontérték valamennyi különböző szakmacsoportba tartozó szakképesítése tekintetében jóváírásra kerül.”

4. §

Az R.2. 17. §-a a következő (7) bekezdéssel egészül ki:

„(7) Az az egészségügyi szakdolgozó, aki a működési nyilvántartási adatait a működési nyilvántartást vezető szerv által biztosított elektronikus felületen

a) 2013. november 15. napjáig aktualizálja, 15 szabadon választható elméleti továbbképzési pontra

b) 2013. december 31. napjáig aktualizálja, 8 szabadon választható elméleti továbbképzési pontra

jogosult azzal, hogy az adatok aktualizálásával egy továbbképzési időszakban szakmacsoportonként legfeljebb 25 pont szerezhető.

3. Az orvosok, fogorvosok, gyógyszerészek és az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítéssel rendelkezők folyamatos továbbképzéséről szóló 64/2011. (XI. 29.) NEFMI rendelet módosítása

5. §

Az orvosok, fogorvosok, gyógyszerészek és az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítéssel rendelkezők folyamatos továbbképzéséről szóló 64/2011. (XI. 29.) NEFMI rendelet (a továbbiakban: R.3.) 12. §-a a következő (5) és (6) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Az a továbbképzésre kötelezett, aki a működési nyilvántartást vezető szerv által biztosított elektronikus felületen évente legalább egy alkalommal visszajelzi a működési nyilvántartási adatai helyességét, vagy aktualizálja azokat, évente 4 szabadon választható elméleti továbbképzési pontra jogosult.

(6) Amennyiben a továbbképzésre kötelezett több szakképesítésnek megfelelő szakmát önállóan gyakorol, a működési nyilvántartás aktualizálására tekintettel járó szabadon választható elméleti továbbképzési pontérték valamennyi szakképesítése tekintetében jóváírásra kerül.”

6. §

Az R.3. 15. §-a a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(6) Az a továbbképzésre kötelezett, aki a működési nyilvántartási adatait a működési nyilvántartást vezető szerv által biztosított elektronikus felületen

a) 2013. november 15. napjáig aktualizálja, 20 szabadon választható elméleti továbbképzési pontra

b) 2013. december 31. napjáig aktualizálja, 10 szabadon választható elméleti továbbképzési pontra

jogosult azzal, hogy az adatok aktualizálásával egy továbbképzési időszakban szakképesítésként legfeljebb 30 pont szerezhető.”

4. Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítés megszerzéséről szóló 22/2012. (IX.14.) EMMI rendelet módosítása

7. §

(1) Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképesítés megszerzéséről szóló 22/2012. (IX.14.) EMMI rendelet (a továbbiakban: R.4.) 3. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) Szakorvosi szakképesítést

a) általános orvosi oklevéllel rendelkező orvosok

b) a (3) bekezdés szerinti esetben higiénikus orvosi oklevéllel rendelkező orvosok

c) a (4a) bekezdés szerinti esetben szakfogorvosi oklevéllel rendelkezők szerezhetnek.”

(2) Az R.4. 3. §-a a következő (4a) bekezdéssel egészül ki:

„(4a) Szakfogorvosi oklevéllel pszichoterápia ráépített szakképesítés szerezhető, amelynek képzési követelményeit a 3. melléklet tartalmazza.”

8. §

Az R.4. 8. § (5) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(5) Az e rendelet mellékleteiben az egyes képzésekre, képzési elemekre meghatározott időtartamok az adott képzés, képzési elem teljesítésével ténylegesen eltöltendő időt foglalják magukba. A képzési idők a szabadság időtartamát nem tartalmazzák. Az egészségügyi felsőfokú szakirányú szakképzési rendszerről szóló 122/2009. (VI. 12.) Korm. rendelet 4. §-a szerinti képzési normatíva, valamint az 5. § (3) bekezdése, 6. § (1) bekezdés b) pontja és (2) bekezdése szerinti támogatás a jogosultat a jelölt rendes évi szabadságának ideje alatt is megilleti.”

9. §

(1) Az R.4. 11. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) A szakképzés vagy annak egyes elemei – a (3) bekezdésben foglalt feltételek teljesülése esetén – részmunkaidős foglalkoztatásban is teljesíthetők. Ebben az esetben a szakképzési idő annyival hosszabbodik meg, hogy megfeleljen a teljes munkaidejű foglalkoztatásra a jogszabályban előírt képzési időtartamnak és feltételeknek.”

(2) Az R.4. 11. § (3) bekezdés a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(Az idegsebészet, valamint az ortopédia és traumatológia szakképesítések kivételével az 1. mellékletben szereplő szakképesítések)

„a) gyermekgondozási segély jogosultsági ideje alatt és a jogosultság megszűntét követő öt évben,”

10. §

Az R.4. 13. §- a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Az R.1. alapján megkezdett szakképzések e rendeletben foglaltak alapján is teljesíthetők, amennyiben a jelölt adott szakképesítés vonatkozásában valamennyi - e rendelet szerinti - képzési elem teljesítését igazolja.”

11. §

Az R.4.

a) 1. melléklete az 1. melléklet,

b) 2. melléklete a 2. melléklet,

c) 3. melléklete a 3. melléklet

szerint módosul.

5. A szakorvosok, szakfogorvosok, szakgyógyszerészek és szakpszichológusok egészségügyi szakirányú szakmai továbbképzéséről szóló 23/2012. (IX.14.) EMMI rendelet módosítása

12. §

A szakorvosok, szakfogorvosok, szakgyógyszerészek és szakpszichológusok egészségügyi szakirányú szakmai továbbképzéséről szóló 23/2012. (IX.14.) EMMI rendelet (a továbbiakban: R.5.) 1. §-a a következő d)-f) pontokkal egészül ki:

(E rendelet alkalmazásában:)

„d) *beavatkozási licenc*: a megszerzett szakképesítéshez kapcsolódóan meghatározott, a szakképesítés során el nem sajátítható speciális beavatkozás (beavatkozások) elvégzésére jogosító licenc;

e) *interdiszciplináris licenc*: két vagy több szakterület határterületét képező, speciális ismereteket igénylő, egyetlen szakképesítés által le nem fedett szakmai területen történő tevékenység végzésére jogosító licenc,

f) *specializációs licenc*: valamely szakképesítés részét képező szakterületen, a szakképesítés megszerzése során elsajátított ismeretekenél bővebb, speciális ismeretet, jártasságot biztosító, komplex ismereteket magába foglaló tevékenységi kör végzésére jogosító licenc adott szakmai területen.”

13. §

(1) Az R.5. 2. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A szakorvosok által megszerezhető licenceket az 1. melléklet tartalmazza.”

(2) Az R.5. 2. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A szakorvosok által megszerezhető licencek megszerzésének követelményeit és a licenc birtokában végezhető tevékenységi köröket a 2. melléklet tartalmazza.”

14. §

Az R.5. 3. § (3) bekezdése a következő *j*) ponttal egészül ki:

(A kezdeményezésnek tartalmaznia kell:)

„*j*) a licenc képzés – 1. § *d*)-*f*) pontja szerint meghatározott – típusát”

15. §

Az R.5. 6. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:

„(1a) A licenc képzés megkezdését megelőzően a képzésnek megfelelő szakterületen teljesített gyakorlati időből a licenc képzés teljesítésébe – az egyetem döntésétől függően – legfeljebb a képzési időtartam felének megfelelő időtartamú gyakorlat teljesítése számítható be.”

16. §

Az R.5.

a) 3. § (2) bekezdésében az „Egészségügyi Szakképzési és Továbbképzési Tanácshoz (a továbbiakban: ESZTT)” szövegrész helyébe az „egészségügyért felelős miniszternek” szöveg

b) 13. § (2) bekezdés *a*) pontjában az „az ESZTT elnöke” szövegrész helyébe az „a Hivatal” szöveg

lép.

17. §

(1) Az R.5. 1. melléklete helyébe a 4. melléklet lép.

(2) Az R.5. az 5. melléklet szerinti 2. melléklettel egészül ki.

18. §

Hatályát veszti az R.5. 3. § (5) bekezdésében az „az ESZTT kezdeményezésére” szövegrész.

6. Záró rendelkezések

19. §

(1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – 2013. szeptember 1-jén lép hatályba.

(2) A 3.§ és az 5. §-a 2014. január 1-jén lép hatályba.

Az R.4. 1. melléklet 2. Szakorvosi ráépített szakképesítések táblázat helyébe a következő táblázat lép:

„2. Szakorvosi ráépített szakképesítések

	A	B	C
1.	<i>Szakképzés megnevezése</i>	<i>Bemeneti szakképesítés</i>	<i>Képzési idő</i>
2.	Addiktológia	gyermek- és ifjúságpszichiátria, pszichiátria	(60) +25 hó
3.		aneszteziológia és intenzív terápia, belgyógyászat, csecsemő- és gyermekgyógyászat, háziorvostan, neurológia, oxyológia és sürgősségi orvostan, tüdőgyógyászat	(36-60) + 25 hó
4.	Allergológia és klinikai immunológia	belgyógyászat, bőrgyógyászat, csecsemő- és gyermekgyógyászat, fül-orr-gégegyógyászat, infektológia, neurológia, reumatológia, sebészet, szemészet, szülészeti-nőgyógyászat, transzfuziológia, tüdőgyógyászat	(48-72) +24 hó
5.	Andrológia	urológia	(60) +24 hó
6.		belgyógyászat, bőrgyógyászat, csecsemő- és gyermekgyógyászat, szülészeti-nőgyógyászat	(60) +48 hó
7.	Audiológia	fül-orr-gégegyógyászat	(60) +24 hó
8.	Belgyógyászati angiológia	belgyógyászat	(60) +24 hó
9.	Csecsemő- és gyermek fül-orr-gégegyógyászat	fül-orr-gégegyógyászat	(60) +24 hó
10.	Csecsemő- és gyermekgyógyászati intenzív terápia	aneszteziológia és intenzív terápia, csecsemő- és gyermekgyógyászat	(60) +24 hó
11.	Csecsemő- és gyermek-kardiológia	csecsemő- és gyermekgyógyászat	(60) +36 hó
12.	Diagnosztikus cytológia	patológia	(60) +24 hó
13.	Egészségbiztosítás	bármely alap szakképesítés	(36-72) +24 hó
14.	Endokrinológia és anyagcsere-betegségek	belgyógyászat	(60) +24 hó
15.		csecsemő- és gyermekgyógyászat	(60) +24 hó
16.		szülészeti-nőgyógyászat	(60) +24 hó
17.	Gyermek gasztroenterológia	csecsemő- és gyermekgyógyászat	(60) +24 hó
18.	Gyermek hemato-onkológia	csecsemő- és gyermekgyógyászat	(60) +36 hó

19.	Gyermek-neurológia	csecsemő- és gyermekgyógyászat	(60) +24 hó
20.		neurológia	(60) +24 hó
21.	Gyermek-nőgyógyászat	szülészeti-nőgyógyászat	(60) +36 hó
22.	Gyermek-radiológia	radiológia	(60) +24 hó
23.		csecsemő- és gyermekgyógyászat	(60) +30 hó
24.	Gyermek-tüdőgyógyászat	csecsemő- és gyermekgyógyászat	(60) +25 hó
25.	Igazságügyi pszichiátria	pszichiátria	(60) +36 hó
26.		gyermek- és ifjúság-pszichiátria	(60) +36 hó
27.	Intenzív terápia	belgyógyászat, kardiológia, neurológia, tüdőgyógyászat	(60) +24 hó
28.	Iskola-egészségtan és ifjúságvédelem	belgyógyászat, foglalkozás-orvostan	(48-60) +33 hó
29.		csecsemő- és gyermekgyógyászat, háziorvostan	(36-60) +24 hó
30.	Kézsebészet	gyermeksebészet, ortopédia és traumatológia (ortopédia, traumatológia), sebészet	(72) +24 hó
31.	Klinikai farmakológia	bármely alap szakképesítés	(36-72) +25 hó
32.	Klinikai neurofiziológia	aneszteziológia és intenzív terápia, csecsemő- és gyermekgyógyászat, gyermek- és ifjúság-pszichiátria, idegsebészet, neurológia, pszichiátria	(60-72) +24 hó
33.	Laboratóriumi hematológia és immunológia	orvosi laboratóriumi diagnosztika	(60) +24 hó
34.		transzfuziológia	(48) +24 hó
35.	Molekuláris genetikai diagnosztika	igazságügyi orvostan, klinikai genetika, orvosi laboratóriumi diagnosztika, orvosi mikrobiológia, patológia	(60) +24 hó
36.	Munkahigiéné	foglalkozás orvostan, megelőző orvostan és népegészségtan	(48) +24 hó
37.	Neonatalógia	csecsemő- és gyermekgyógyászat	(60) +24 hó
38.	Neuroradiológia	radiológia	(60) +24 hó
39.	Nőgyógyászati daganatsebészet	szülészeti-nőgyógyászat	(60) +36 hó
40.	Orvosi rehabilitáció	<u>Mozgásszervi területen:</u> bármely alap szakképesítés	(36-72) +24 hó
41.		<u>Kardiológia területen:</u> kardiológia	(60) +25 hó

42.		<u>Gyermekgyógyászat területen:</u> csecsemő- és gyermekgyógyászat	(60) +25 hó
43.		<u>Pszichiátria területen:</u> gyermek- és ifjúságpszichiátria, pszichiátria	(60) +24 hó
44.		<u>Pulmonológia területen:</u> tüdőgyógyászat	(60) +25 hó
45.	Pszichoterápia	gyermek- és ifjúság-pszichiátria, pszichiátria	(60) +24 hó
46.		bármely alap szakképesítés, szakfogorvosi szakképesítés	(36-72) +36 hó
47.	Sportorvostan	bármely alap szakképesítés	(36-72) +24 hó
48.	Trópusi betegségek	belgyógyászat, infektológia	(60) +24 hó”

2. melléklet a .../2013. (. .) EMMI rendelethez

1. Az R.4. 2. melléklet 24. MELLKASSEBÉSZET 2.2. pont c) alpontjában az „I. szinten” szövegrész helyébe a „III. szinten” szöveg lép.

2. Az R.4. 2. melléklet 44. TÜDŐGYÓGYÁSZAT 2.1. pont c) és d) alpontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:

(2. Képzési program

2.1. 24 hó törzsképzési gyakorlat:)

„c) 3 hó gasztroenterológiai gyakorlat

d) 12 hó tüdőgyógyászati gyakorlat”

3. Az R.4. 2. melléklet 44. TÜDŐGYÓGYÁSZAT 2.2. pontja a következő j) alponttal egészül ki:

(2. Képzési program

2.2. 36 hó szakgyakorlati képzés: speciális tüdőgyógyászati képzés, ebből:)

„j) 6 hó intenzív légzésterápiás gyakorlat”

3. melléklet a .../2013. (. .) EMMI rendelethez

1. Az R.4. 3. melléklet a 3. ANDROLÓGIA pontot követően a következő 3A. és 3B. pontokkal egészül ki:

„3A. AUDIOLÓGIA

1. Képzés belépési feltétele: fül-orr-gégegyógyászat szakvizsga

2. Képzési idő: 84 hó: 60 hó alapképzés + 24 hó ráépített képzés

3. Képzési program: 24 hó kórházi vagy klinikai audiológiai állomáson, ebben:
- a) akusztikai és hallásélettani alapismeretek
 - b) szubjektív audiometrai eljárások (elmélet és gyakorlati kivitelezés)
 - c) objektív audiometrai eljárások (elméleti és gyakorlati kivitelezés)
 - d) hallókészülék rendelés és gondozás (elméleti és gyakorlati kivitelezés)
4. Szakvizsgára bocsátás egyéb feltételei
- Audiológiai témájú kötelező szintentartó továbbképzési tanfolyamon történő részvétel és sikeres vizsga.

3B. BELGYÓGYÁSZATI ANGIOLÓGIA

1. Képzés belépési feltétele: belgyógyászat szakvizsga
2. Képzési idő: 84 hó: 60 hó alapképzés + 24 hó ráépített képzés
3. Képzési program:
- a) 1 hó intenzív osztályos gyakorlat
 - b) 2 hó érsebészeti osztályos gyakorlat
 - c) 2 hó intervenciós radiológiai gyakorlat
 - d) 2 hó ultrahangos gyakorlat (vascularis color duplex UH)
 - e) 1 hó non-invazív érdiagnosztikai vizsgálatok (CT/MR angiographia, kapillármikroszkópia, TCPo2, plethysmographia, laser doppler, CW Doppler)
 - f) 1 hó bőrgyógyászati gyakorlat, sebkezelés
 - g) 12 hó angiológia osztályos gyakorlat (ezen belül hemorheológiai és haemostaseológiai labordiagnosztika)
 - h) 3 hó angiológiai szakambulancia
4. Szakvizsgára bocsátás egyéb feltételei
- Klinikai angiológiai tanfolyam végzése.”

2. Az R.4. 3. melléklet 27. pontjában a „NŐGYÓGYÁSZATI ONKOLOGIA” szövegrész helyébe a „NŐGYÓGYÁSZATI DAGANATSEBÉSZET” szöveg lép.

3. Az R.4. 3. melléklet 29. PSZICHOTERÁPIA, 2. PSZICHOTERÁPIA II. 2.1. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

- „2.1. Képzés belépési feltétele:
- a) szakvizsga bármely alap szakképesítésből
 - b) szakfogorvosi szakképesítés”

4. melléklet a .../2013. (. .) EMMI rendelethez

„1. melléklet a 23/2012. (IX. 14.) EMMI rendelethez

Szakorvosi licencek listája

	A	B	C
1.	Licenc megnevezése	Licenc típusa	Képzési idő
2.	Endoszkópos ultrahang vizsgálatok	beavatkozási	12 hónap
3.	Mellkas-sérültek traumatológiai ellátása	beavatkozási	12 hónap
4.	Neurointervenció	beavatkozási	18-24 hónap
5.	Neurosonológia	beavatkozási	24 hónap
6.	Hipertoniológia	interdiszciplináris	24 hónap
7.	Lipidológia	interdiszciplináris	24 hónap
8.	Neuro-ophtalmológia	interdiszciplináris	12 hónap
9.	Vascularis Neurológia	interdiszciplináris	36 hónap
10.	Alvásmedicina szakértője (Szomnológus)	specializációs	24 hónap
11.	Obesitológia	specializációs	16 hónap
12.	Palliatív Orvoslás	interdiszciplináris	8 hónap
13.	Diabetológia	interdiszciplináris	24 hónap
14.	Foniátria	specializációs	12 hónap”

5. melléklet a .../2013. (. .) EMMI rendelethez

„2. melléklet a 23/2012. (IX. 14.) EMMI rendelethez

A szakorvosok által megszerezhető licencek képzési követelményei

1. ENDOSZKÓPOS ULTRAHANG VIZSGÁLATOK

1. *A képzésben való részvételhez szükséges képesítés és szakmai feltétel*
 - 1.1. gasztroenterológiai szakképesítés vagy
 - 1.2. gyermek-gasztroenterológiai szakképesítés
2. *Licenc típusa:* beavatkozási
3. *A képzés időtartama:* 12 hónap
4. *Képzési program:* 12 hónap gyakorlat endoszkópos ultrahangot oktató centrumban. A vizsgálatban való jártasságot önállóan végzett és leletezett, endoszkópos ultrahang vizsgálatokban járatos tutor felügyelete által kontrollált és ellenjegyzett, kellő számú vizsgálat elvégzése.
5. *A képzés és vizsga szakmai tartalma*
 - 5.1. Radiális endoszkópos ultrahanggal végzett vizsgálatok minimálisan szükséges száma:
 - a) 5 nyelőcső vizsgálat

- b) 5 mediastinum vizsgálat
 - c) 10 gyomor vizsgálat
 - d) 10 rectum vizsgálat
 - e) 20 biliopancreaticus vizsgálat
- 5.2. Lineáris endoszkópos ultrahanggal végzett vizsgálatok minimálisan szükséges száma: összesen 20 vékonytű aspiráció vastagtű biopszia vastagtű biopszia és terápiás vizsgálat elvégzése
6. *A vizsgára bocsátás további feltételei*
- 6.1. részvétel a Magyar Gasztroenterológiai Társaság éves nagygyűlése Endoszkópos Ultrahang Szekció ülésén
 - 6.2. részvétel az Endoszkópos Ultrahang Training továbbképzésen
 - 6.3. Az előírt esetszámok igazolt teljesítése esetén a jelölt képzési ideje legfeljebb 6 hónappal rövidíthető
7. *A megszerezhető képesítés birtokában végezhető szakmai tevékenységek köre:*
- 7.1. Radiális endoszkópos ultrahang vizsgálat végzésével:
 - a) nyelőcső, gyomor, tüdő, biliopancreatikus és rectum daganatok stádium megállapítása
 - b) biliopancreatikus daganatok felismerése és jellemzése
 - c) krónikus pancreatitis diagnózisa
 - d) choledocholithiasis és microlithiasis felismerése
 - e) neuroendokrin daganatok felismerése és jellemzése
 - f) perianális betegségek diagnosztikája
 - g) mediastinális térfoglalás diagnosztikája
 - 7.2. Lineáris endoszkópos ultrahang vizsgálat végzésével:
 - a) releváns nyirokcsomók aspirációja, biopsziája
 - b) biliopancreatikus daganatok aspirációja, biopsziája
 - c) cystikus elváltozások aspirációja, biopsziája
 - d) mediastinális elváltozások aspirációja, biopsziája
 - e) plexus coeliacus/ganglion coeliacum blokádnérolízis
 - f) pancreas pseudocysta drenázs
 - g) epeúti drenázs
8. *A képzés személyi és tárgyi feltételei*
- 8.1. A képzés személyi feltétele:
 - a) diagnosztikus endoszkópos ultrahang licenc-szel és 5 éves endoszkópos ultrahang gyakorlattal vagy a Magyar Gasztroenterológiai Társaság Endoszkópos Ultrahang Szekciója által elismert legalább 5 éves endoszkópos ultrahang gyakorlattal rendelkező szakorvos
 - b) hazai vagy nemzetközi folyóiratban publikált tudományos közlemény a gasztroenterológia szakterületen
 - 8.2. A képzés tárgyi feltételei:
 - a) radiális és lineáris endoszkópos ultrahang készülék
 - b) vékonytű aspiráció és biopszia kivitelezéséhez szükséges eszközök
 - c) drenázs beavatkozáshoz szükséges eszközök
 - d) képi dokumentáció lehetősége
 - e) a centrumban az éves vizsgálatsszám radiális ultrahanggal haladja meg a 200-at, lineáris endoszkópos ultrahang esetén pedig a 30-at

f) az endoszkópos ultrahang valamennyi indikációs területe rendelkezésre álljon

2. MELLKAS-SÉRÜLTEK TRAUMATOLÓGIAI ELLÁTÁSA

1. *A képzésben való részvételhez szükséges képesítés és szakmai feltétel*
 - 1.1. ortopédia és traumatológiai szakvizsga vagy
 - 1.2. traumatológia szakvizsga
2. *Licenc típusa:* beavatkozási
3. *A képzés időtartama:* 12 hónap
4. *Képzési program:*
12 hónap gyakorlat, ezen belül:
 - 4.1. 8 hónap mellkas-sebészet gyakorlat akkreditált III. progresszivitási szintű mellkas-sebészet
 - 4.2. 3 hónap általános sebészet gyakorlat
 - 4.3. 1 hónap szív- és érsebészet gyakorlat
5. *A vizsgára bocsátás további feltételei*
—
6. *A megszerezhető képesítés birtokában végezhető szakmai tevékenységek köre:*
középsúlyos és súlyos mellkasi sérülések traumatológiai ellátása:
 - 6.1. Egyszerű, fedett vagy nyílt sérülések, bordatörés szegycsonttörés ellátása
 - 6.2. haemothorax, pneumothorax, haemo-pneumothorax ellátása
 - 6.3. perifériás nyílt tüdőszérülés, egyszerű tüdőcontusio ellátása
 - 6.4. áthatoló mellkasi sérülések, a tüdő nyílt sérülésének ellátása
 - 6.5. szívsérülés ellátása
 - 6.6. thoracoabdominalis sérülés, rekeszsérülés ellátása
 - 6.7. tüdő felszínes laceratiojának ellátása
7. *A képzés személyi és tárgyi feltételei*
 - 7.1. személyi feltételek: mellkassebész szakorvos
 - 7.2. Képzés tárgyi feltételei: akkreditált III. progresszivitási szintű mellkas-sebészet

3. NEUROINTERVENCIÓ

1. *A képzésben való részvételhez szükséges képesítés és szakmai feltétel*
 - 1.1. neurológiai szakképesítés,
 - 1.2. idegsebészeti szakképesítés,
 - 1.3. radiológiai szakképesítés vagy
 - 1.4. kardiológiai szakképesítés, és legkevesebb 2 éves önálló intervenciós kardiológiai tapasztalat

2. *Licenc típusa:* beavatkozási

3. *A képzés időtartama:* 18- 24 hónap

A képzési idő a jelölt szakképesítése függvényében az alábbiak szerint alakul:

- 3.1. radiológiai szakképesítés esetén a képzés 24 hónap
- 3.2. radiológiai szakképesítés és intervenciós radiológiai jártassági vizsga birtokában 18 hónap
- 3.3. radiológiai és ráépített neuroradiológiai szakképesítés birtokában 18 hónap
- 3.4. idegsebészeti szakképesítés esetén 18 hónap
- 3.5. neurológiai szakképesítés birtokában 24 hónap
- 3.6. kardiológiai szakképesítés és intervenciós kardiológiai gyakorlat birtokában 18 hónap

4. *Képzési program*

24 hó klinikai neurointervenciós képzés akkreditált neurointervenciós gyakorlólhelyen, amely képzési idő alatt

- a) folyamatos részvétel a képzőhely neurológiai, idegsebészeti és neuro-intenzív osztályos klinikai munkában
- b) folyamatos részvétel a képzőhely diagnosztikus neuroradiológiai gyakorlatában

5. *A képzés és vizsga szakmai tartalma*

5.1. a jártasság megszerzésének elméleti követelményei:

Mindazok az alapvető neuroanatómiai, neurobiológiai és neuroradiológiai és klinikai idegtudományi ismeretek, amelyek nélkülözhetetlenek a neurointervenció alább felsorolt tevékenységek körében

- a) a klinikai és képalkotó diagnózis felállításához
- b) a neurointervenciós beavatkozások biztonságos végzéséhez szükséges idegrendszeri képalkotó vizsgálatok értékeléséhez
- c) a neurointervenciós beavatkozások indikációjához és kontraindikációjához
- d) a beavatkozások végzéséhez
- e) az esetleges szövödmények kezeléséhez
- f) a betegek pre- és postoperatív kezelésének, kivizsgálásának és követésének komplex irányításához

5.2. gyakorlati elvárások között előírt számú és típusú beavatkozás önálló végzése:

- a) Diagnosztikus neuroradiológia: 100 neuro-CT és 50 neuro-MR vizsgálat
- b) Klinikai idegtudomány: 25 önállóan vezetett neurológiai vagy idegsebészeti kórrajz megírása, 25 vascularis idegsebészeti műtétben való részvétel asszisztensként vagy megfigyelőként, és 25 intenzív osztályos dekurus neuro-intervenciós vagy idegsebészeti kezelésen átesett vagy neurológiai kórkép miatt kezelt betegről
- c) Neurointervenció:
 - ca) 150 diagnosztikus un. négy-ér-angiographiás vizsgálat
 - cb) 150 neuro-intervenciós beavatkozás, amelyből legalább 55 önállóan, operatórként végzett beavatkozás az alábbiak szerint:
 - 10 koponyaűri aneurysma endovascularis ellátása
 - 5 intracerebralis arteriovenosus érmalformatio endovascularis kezelése

- 15 intervenciós stroke-prevenció és stroke-terápia
- 10 fej- és nyakterületi embolizáció
- 10 percutan vertebroplasztika
- 5 spinalis kisízületi és 5 gyöki infiltráció

6. *A vizsgára bocsátás további feltételei*

—

7. *A megszerezhető képesítés birtokában végezhető szakmai tevékenységek köre*

7.1. Neurointervenciós jártasság birtokában végezhető tevékenységek:

- a) Neurointervenciós laboratórium, illetve neurointervenciós klinikai osztály vezetése
- b) Konzultációs tevékenység a neurointervenció tárgykörébe tartozó betegségekben
- c) Intracraniális aneurysmák endovasculáris műtétei
- d) Fej-nyak, központi idegrendszer érmalformációinak, tumorainak endovasculáris műtétei
- e) Intracraniális transluminális angioplasztika és intracraniális transarteriális revascularizáció

7.2. Neurointervenciós jártassági vizsga birtokában végezhető egyéb tevékenységek:

- a) Az agy és gerinc ereinek diagnosztikus katéteres angiográfiája
- b) Nyaki nagyerek percután translumináris angioplasztikája (PTA)
- c) Gerinc belső rögzítése
- d) Radiológiai kontroll mellett végzett fájdalomcsillapító percután infiltrációk

7.3. A neurointervenciós jártasság nem jogosít fel neuroradiológiai vizsgálatok véleményezésére, kivéve a vasculáris neuroradiológiai illetve neuroangiográfiás vizsgálatokat.

8. *A képzés személyi és tárgyi feltételei*

A szakképzések esetén előírt személyi és tárgyi feltételeket meghatározó jogszabályi elvárásokon túl az alábbi feltételeket kell kielégítenie:

8.1. A képzőhely rendelkezik

- a) 24 órán át elérhető korszerű neurointervenciós DSA célkészülékkel,
- b) 24 órán át elérhető CT készülékkel
- c) MR berendezéssel
- d) 24 órán át elérhető teljes műtéti anaesthesiológiai készültséggel
- e) neurointenzív osztályos háttérrel.

8.2. A képzőhely komplex klinikai idegtudományi központban, vagy ennek megfelelő intézmények (neurológia, idegsebészet, neuroradiológia) közös szervezeti egységében kell működjön

8.3. A képzőhely, valamint a felsorolt szervezeti egységek vezetői szakmájuk tudományos fokozattal elismert képviselői kell legyenek

8.4. A képzőhely aktív tudományos kutatást folytasson a neurointervenció terén

8.5. A képzőhelyen legalább két senior, főfoglalkozású neurointervenciós szakembernek kell dolgoznia

8.6. A képzőhelyen legalább évi 200 endovasculáris neurointervenciós beavatkozást kell végezni

- 8.7. A képzőhely esetforgalmában egyaránt szerepelni kell az alábbi kórképeknek: aneurysma, stroke, AVM, DAVF, spinális vasculáris malformációk, degenerative gerincbetegségek minimálisan invazív intervenciós radiológiai kezelése

4. NEUROSONOLÓGIA

1. *A képzésben való részvételhez szükséges képesítés és szakmai feltétel*
 - 1.1. neurológiai szakképesítés,
 - 1.2. anaesthesiológia és intenzív terápia szakképesítés
 - 1.3. idegsebészeti szakképesítés vagy
 - 1.4. érsebészeti szakképesítés
2. *Licenc típusa:* beavatkozási
3. *A képzés időtartama:* minimálisan 24 hónap
4. *Képzési program:* neuroszonológiai vizsgálatok rendszeres végzése neurosonológiai jártasságú tutor felügyelete mellett
5. *A képzés és vizsga szakmai tartalma*
 - 5.1. az ultrahang fizikája
 - 5.2. vascularis anatómia, a Willis kör
 - 5.3. cereбрalis haemodynamika, vascularis pathológia
 - 5.4. a CW és PW Doppler-technika
 - 5.5. ultrahangos képalkotás, ultrahangos műtermékek
 - 5.6. az ultrahang szerepe az orvostudományban (diagnosztika, terápia)
 - 5.7. directionalis Doppler
 - 5.8. a B-modú ultrahang, IMT mérés
 - 5.9. a duplex ultrahang technika,
 - 5.10. a color duplex technika előnyei, a power duplex technika előnyei
 - 5.11. CTA és carotis duplex vizsgálatok összehasonlító értékelése
 - 5.12. carotis-DSA és carotis-duplex vizsgálatok összehasonlító értékelése
 - 5.13. transcranialis Doppler, transcranialis duplex technika
 - 5.14. az ultrahang-gépek beállítása
 - 5.15. stenosisok, occlusiók ultrahang-jellemzői
 - 5.16. carotis- és verteбрalis dissectio ultrahang jellemzői
 - 5.17. extracranialis erek obstructív elváltozásainak hatása a TCD paraméterekre
 - 5.18. cereбрalis mikroembolusok, embólia-detektálás
 - 5.19. nyitott foramen ovale diagnosztikája
 - 5.20. cerebrovascularis rezervkapacitás mérése
 - 5.21. sonothrombolysis
 - 5.22. TCD szerepe az agyhalál megállapítása során
6. *A vizsgára bocsátás további feltételei*
 - 6.1. legalább 300 carotis duplex ultrahang-vizsgálat elvégzése neurosonológiai jártasságú tutor felügyelete mellett
 - 6.2. legalább 150 transcranialis duplex vizsgálat elvégzése neurosonológiai jártasságú tutor felügyelete mellett

- 6.3. legalább 10 embólia-detektálás elvégzése
- 6.4. legalább 10 cerebrovascularis rezervkapacitás mérése
- 7. *A megszerzhető képesítés birtokában végezhető szakmai tevékenységek köre*
 - 7.1. a periorbitális erek directionális Doppler vizsgálata
 - 7.2. carotis- és vertebrális duplex ultrahang-vizsgálatok végzése
 - 7.3. intima-media vastagság mérése
 - 7.4. az a.temporalis superficialis UH-vizsgálata
 - 7.5. cerbrális embólia detektálása
 - 7.6. nyitott foramen ovale diagnosztika transcranialis Dopplerrel
 - 7.7. cerebrovascularis rezervkapacitás mérése
- 8. *A képzés személyi és tárgyi feltételei*
 - 8.1. *a képzés személyi feltételei:* neurosonológiai jártassággal bíró, gyakorlati oktató a képzés helyén, ami mind az extracraniális nyaki erek, mind az intracraniális erek vizsgálatát végzi
 - 8.2. *a képzés tárgyi feltételei:* a képzés helyén rendelkezésre álló directionális Doppler-készülék, duplex ultrahang-készülék, transzcranialis Doppler-készülék, transcranialis duplex vizsgálatok elvégzésére szolgáló készülék

5. HIPERTONOLÓGIA

- 1. *A képzésben való részvételhez szükséges képesítés és szakmai feltétel*
 - 1.1. belgyógyászati szakképesítés, vagy
 - 1.2. csecsemő- és gyermekgyógyászati szakképesítés, vagy
 - 1.3. geriátriai szakképesítés, vagy
 - 1.4. háziorvostani szakképesítés, vagy
 - 1.5. kardiológiai szakképesítés, vagy
 - 1.6. nefrológiai szakképesítés, vagy
 - 1.7. szülészeti és nőgyógyászati szakképesítés
- 2. *Licenc típusa:* interdiszciplináris
- 3. *A képzés időtartama:* 24 hónap
- 4. *Képzési program*
 - 4.1. 20 hónap hipertóniás betegek ellátásában és/vagy gondozásában végzett tevékenység az 1. pontban felsorolt szakorvosi szakterületeken,
 - 4.2. 4 hónapot minősített hipertónia ellátóhelyen kell teljesíteni, amelynek folyamán az alábbi tanfolyamok teljesítendőek:
 - a) 2 hét endokrinológia, másodlagos hipertónia-kórformák
 - b) 2 hét nefrológia
 - c) 2 hét kardiológia
- 5. *A vizsgára bocsátás további feltételei:*
Legalább 150 képzési pont megszerzése az alábbi tevékenységekkel hipertónia témakörben:

- 5.1. részvétel a Magyar Hipertónia Társaság (a továbbiakban: MHT) teljes kongresszusán, vagy hipertonológiai tárgyú minősített szabadon választható elméleti továbbképzésen (40 pont)
 - 5.2. részvétel regionális központ vagy egyetem által szervezett, hipertónia tárgyú, elméleti továbbképzésként minősített tanfolyamon (40 pont)
 - 5.3. előadás tartása hipertónia témában nemzetközi kongresszuson – előadó (40 pont)
 - 5.4. előadás tartása hipertónia témában nemzetközi kongresszuson – társszerző (15 pont)
 - 5.5. előadás tartása hipertónia témában az MHT évi kongresszusán – előadó (30 pont)
 - 5.6. előadás tartása hipertónia témában az MHT évi kongresszusán – társszerző (20 pont)
 - 5.7. előadás tartása hipertónia témában hazai kongresszuson – előadó (20 pont)
 - 5.8. előadás tartása hipertónia témában hazai kongresszuson – társszerző (10 pont)
 - 5.9. egyéb kredit pontszerző, hipertónia tárgyú továbbképző tanfolyamon való részvétel
 - 5.10. Hipertónia távoktatási programon való részvétel (a megszerzett pontok függvényében minimum 30 pont)
 - 5.11. Lektorált nemzetközi folyóiratban, hipertónia témájú közlemény - első szerző (60 pont)
 - 5.12. Lektorált nemzetközi folyóiratban, hipertónia témájú közlemény - társszerző (30 pont)
 - 5.13. Lektorált hazai folyóiratban hipertónia témájú közlemény - első szerző (40 pont)
 - 5.14. Lektorált hazai folyóiratban hipertónia témájú közlemény - társszerző (20 pont)
6. *A megszerzhető képzés birtokában végezhető szakmai tevékenységek köre*
- 6.1. primer és szekunder hipertónia-betegség elkülönítése, a kezelés beállítása,
 - 6.2. a terápiás döntésben a globális szív-érrendszeri kockázatnak és a kockázat komponenseinek megfelelő életmódbeli változtatásoknak, valamint az eltérő antihipertenzív támadáspontok optimális terápiás hierarchiájának érvényesítése,
 - 6.3. a társbetegségeknek a hipertóniagondozást, a terápiás válaszokat és a beteg együttműködését egyaránt módosító, zavaró hatásainak értékelése és azokra való hatékony reagálás,
 - 6.4. egyedi kompromisszumok kialakításával a co-morbid és multimorbid, nagy szív-és érrendszeri kockázatú hipertóniás betegek esetében az adott egyedi betegségek kezelése, gondozása, ellentmondásainak feloldása,
 - 6.5. komplex megközelítésekkel a hipertónia-betegség progressziójának, a célszervi szövődmények kialakulásának megelőzése, gátlása, a többszörös betegségeknél a hipertónia szempontjából legfontosabb, egyben a többi betegséget legkevésbé rontó támadáspontok kiválasztása, a túl-gyógyszerezés elkerülése
7. *A képzés személyi és tárgyi feltételei*
- 7.1. Az elméleti képzés személyi feltétele: hipertonológia licenccel, vagy a MHT által elismert legalább 10 éves hipertonológiai gyakorlattal rendelkező szakorvos
 - 7.2. A gyakorlati képzőhely személyi feltétele: hipertónia diagnosztikájában, kezelésében, hipertóniás betegek gondozásában jártasságot szerzett belgyógyász szakorvos, és szakkonzíliumi háttér
 - 7.3. A gyakorlati képzőhely tárgyi feltételei:
 - a) fekvőbeteg háttér
 - b) laboratóriumi háttér
 - c) 6 vagy 12 csatornás EKG készülék
 - d) oszcillometriás hitelesített vérnyomásmérő (különböző méretű mandzsettával)

e) 24 órás vérnyomás monitor (ABPM)

6. LIPIDOLÓGIA

1. *A képzésben való részvételhez szükséges képesítés és szakmai feltétel*

1.1. Az alábbi szakképesítések valamelyike:

- a) belgyógyászati szakképesítés
 - b) csecsemő és gyermekgyógyászati szakképesítés
 - c) érsebészeti szakképesítés
 - d) kardiológiai szakképesítés vagy
 - e) neurológiai szakképesítés
- és

1.2. Az alábbi gyakorlat igazolása:

- a) 1 éves tevékenység zsíryanycsere-betegségek ellátásában funkcionáló valamilyen országos intézetbe vagy regionális központban, vagy
- b) 2 év eltöltése anyagcsere profilú belgyógyászatban vagy szakambulancián

2. *Licenc típusa:* interdiszciplináris

3. *A képzés időtartama:* 24 hónap

4. *A képzés és vizsga szakmai tartalma*

- 4.1. A lipidológia hazai és nemzetközi irányelvei
- 4.2. lipid célértékek
- 4.3. kardio-protéktív preventív terápia
- 4.4. kardio-vaszkuláris kockázat besorolás
- 4.5. átlagosnál mélyebb ismeret a társ-rizikófaktorok és betegségek területéről
- 4.6. korszerű táplálkozás- és zsíryanycsere zavarok étrendi kezelése

5. *A vizsgára bocsátás további feltételei*

A képzési idő során 15 kreditpont megszerzése az alábbi tevékenységek révén:

5.1. kongresszusi és konferencia-részvétel:

- a) részvétel lipidológia tárgyú hazai országos kongresszuson (4 pont)
- b) részvétel lipidológia tárgyú regionális kongresszuson (3 pont)
- c) a fenti rendezvényeken előadóként való részvétel alkalmanként további (1 pont)

5.2. tudományos tevékenység

- a) idegen nyelvű közlemény a fenti témakörben első szerzőként (3 pont)
- b) idegen nyelvű közlemény a fenti témakörben társszerzőként (3 pont)
- c) magyar nyelvű közlemény a fenti témakörben első szerzőként (2 pont)
- d) magyar nyelvű közlemény a fenti témakörben társszerzőként (0,5 pont)
- e) szóbeli előadás külföldi atherosclerosis, vagy lipid kongresszuson (3 pont)
- f) poszter bemutatása külföldi atherosclerosis vagy lipid-kongresszuson – 2 pont

6. *A megszerzhető képesítés birtokában végezhető szakmai tevékenységek köre*

- 6.1. specialis jártasság a lipidológiai és az atherosclerosisához vezető fő kórképek kivizsgálása és korszerű kezelése terén
 - 6.2. genetikai vizsgálatok indikációinak felállítása
 - 6.3. LDL aferezis és plazmaferezis indikációinak felállítása és megszervezése
 - 6.4. primer és szekunder hyperlipidaemiák differenciál-diagnosztikája és korszerű kezelése
 - 6.5. májtranszplantáció előtti kivizsgálás
7. *A képzés személyi és tárgyi feltételei:*
- 7.1. Az elméleti képzés személyi feltétele: a Magyar Atherosclerosis Társaság Által elismert, minősített, lipidológiai licenccel vagy legalább 5 éves lipidológiai gyakorlattal rendelkező szakorvos, 1 fő dietetikus képzettségű szakember
 - 7.2. A gyakorlati képzés személyi feltétele: legalább 3 lipidológiai jártasságú szakember, melyek közül legalább 1 fő tudományos fokozattal rendelkezik
 - 7.3. tárgyi feltételek:
 - a) rutin lipid meghatározásra alkalmas laboratóriumi háttér
 - b) tudományos igényű lipidológiai metodikát alkalmazó kutató-laboratórium
 - c) lipidológiai ambulancia
 - d) anyagcsere-endokrinológiai fekvőbeteg részleg
 - e) LDL aferezis lehetősége
 - f) plazmaferezis (hypertrigliceridaemia indikációval) lehetősége
 - g) genetikai vizsgálat lehetősége familiarisan hyperlipidaemiás beteg részére
 - h) a korszerű táplálkozás alapelveinek gyakorlati bemutatására alkalmas tankönyv
 - i) mozgásterápiás labor
 - j) in-body testzsír-mérő készülék

7. NEURO-OPHTALMOLÓGIA

1. *A képzésben való részvételhez szükséges képesítés és szakmai feltétel*
 - 1.1. neurológus szakképesítés, vagy
 - 1.2. szemész szakképesítés
2. *Licenc típusa:* interdiszciplináris
3. *A képzés időtartama:* 12 hónap
4. *Képzési program:*
 - 4.1. Neurológiai szakképesítés birtokában: 1 hónap gyakorlat szemészeti szakambulancián
 - 4.2. Szemészeti szakképesítés birtokában:
 - a) 1 hónap gyakorlat neurológiai profilú sürgősségi szakambulancián
 - b) 1 hónap gyakorlat neuroradiológiai szakrendelésen
5. *A képzés és vizsga szakmai tartalma:*
 Anatómiai és fiziológiai alapismeretek, látópálya-betegségek, a szemmozgás zavarok patológiája, szisztémás neurológiai és szemészeti kórképek neuro-ophtalmológiai

vonatkozása, az intracranialis nyomásfokozódás okai, fejfájás és arcra lokalizálódó fájdalmak, neuro-ophtalmológiai tüneteket okozó szembetegségek

6. *A vizsgára bocsátás további feltételei*

4 alkalom, szervezett vizsgakonzultáción való részvétel

7. *A megszerezhető képesítés birtokában végezhető szakmai tevékenységek köre*

- 7.1. akut látásvesztés differenciáldiagnózisa, neurológiai vagy szemészeti ambulanciára irányítás
- 7.2. látásvesztés vagy látásromlás akut ellátása, valamint az utókezelés lehetőségeinek ismerete
- 7.3. Intracranialis folyamatok okozta szemtünetek felismerése és helyes értékelése
- 7.4. neuro-ophtalmológiai esetekben szakorvosi leletek helyes értelmezése
- 7.5. Neuro-ophtalmológiai konzilium adása
- 7.6. Jártasság az akut látáskárosodás esetén alkalmazott gyógyszerek használatában, azok várható mellékhatásainak ismerete és felismerése

8. *A képzés személyi és tárgyi feltételei*

- 8.1. Személyi feltételek: neuro-ophtalmológiai licenc-szel vagy a Magyar Szemorvos Társaság által elismert, legalább 3 év neuro-ophtalmológiai gyakorlattal rendelkező neurológus, vagy szemész szakorvos

8. VASCULARIS NEUROLÓGIA

1. *A képzésben való részvételhez szükséges képesítés és szakmai feltétel*

- 1.1. neurológia szakképesítés
- 1.2. belgyógyászati szakképesítés
- 1.3. anaesthesiológia és intenzív terápia szakképesítés
- 1.4. geriátria szakképesítés vagy
- 1.5. gyermek-neurológia szakképesítés

2. *Licenc típusa:* interdiszciplináris

3. *A képzés időtartama:* 36 hónap

4. *A képzés és vizsga szakmai tartalma*

A képzésre jelentkező 24 hónapot tölt a kiképzőhelyen a képzését vezető oktató vezetése, ellenőrzése alatt

- 4.1. Idegtudományi háttérismeretek, a stroke neurobiológiája
- 4.2. Neurológiai alapismeretek
- 4.3. A stroke tünettana
- 4.4. A kivizsgálás, a leletek értékelése
- 4.5. Az akut ischaemiás stroke ellátása, thrombolysis-terápia
- 4.6. A vérzéses stroke ellátása
- 4.7. A korai és késői utókezelés
- 4.8. A stroke beteg gondozása

5. *A vizsgára bocsátás további feltételei*

5.1. Határterületi ismeretek

- a) Határterületi pszichiátriai ismeretek
- b) Neuroradiológiai ismeretek, CT- és MR-képolvasás
- c) Carotis-Doppler UH, és transcranialis Doppler vizsgálatok
- d) EKG ismeretek, kardiológiai alapismeretek
- e) Véralvadási alapismeretek

5.2. A képzéshez szükséges önállóan ellátott esetszám

- a) 2 hónap gyakorlat stroke szubintenzív osztályon
- b) 20 vérzés ellátásának irányítása
- c) 5 vénás thrombolysis elvégzése
- d) 20 carotis-stenosis értékelése, a műtéti indikáció felállítása
- e) 5 subarachnoidealis vérzés ellátásának irányítása

6. *A megszerezhető képesítés birtokában végezhető szakmai tevékenységek köre*

Akut stroke-állapottal kapcsolatos betegellátási feladatok önálló ellátása

7. *A képzés személyi és tárgyi feltételei*

7.1. Személyi feltételek:

A képzőhelyen a stroke-ellátással kapcsolatos társszakmák (neuroradiológia, kardiológia, intenzív ellátás, idegsebészet, invazív radiológia) minősített képviselőinek jelenléte akkreditációs alap-feltétel.

7.2. Tárgyi feltételek:

Egyetemi klinikákon, stroke centrumban vagy az egyetem által akkreditált kórházi képzőhelyeken, ahol a vezető a stroke-kal kapcsolatos témában szerzett minősítést.

9. ALVÁSMEDICINA SZAKÉRTŐJE (SZOMNOLÓGUS)

1. *A képzésben való részvételhez szükséges képesítés és szakmai feltétel*

- 1.1. neurológiai szakképesítés,
- 1.2. csecsemő- és gyermekgyógyászati szakképesítés,
- 1.3. belgyógyászati szakképesítés,
- 1.4. fül-orr-gégészeti szakképesítés,
- 1.5. pulmonológiai szakképesítés, vagy
- 1.6. pszichiátriai szakképesítés

2. *Licenc típusa:* specializációs

3. *A képzés időtartama:* 24 hónap

4. *Képzési program*

A képzésre jelentkező 24 hónapot tölt a képzőhelyen (ebből 12 hónapot Alvásmedicina Centrumban) a képzését vezető oktató vezetése, ellenőrzése alatt.

- 4.1. minimálisan 12 hónapos, teljes munkaidejű klinikai gyakorlat akkreditált Alvásmedicina Centrumban,
- 4.2. 12 hónapos konzultációs periódus tutor vezetése mellett, beszámolókkal

5. *A képzés és vizsga szakmai tartalma*

5.1. gyakorlati tudnivaló témakörei

- a) kardiorespiratórikus poligráfia, poliszomnográfia, MSLT, MW, FIT ismertetése és gyakorlati kivitelezésének bemutatása
- b) ismeretlen PSG, PG, MSLT, MWT értékelése lelet-leírással
- c) validált, általános és tünetalapú kérdőívek és alvásnaplók interpretálása
- d) videofelvételek elemzése és értelmezése
- e) alvás/ébrenlét zavarban szenvedő betegek kórelőzményének felvétele, diagnosztikus és terápiás tervének összeállítása, figyelemmel speciális szempontokra
- f) CPAP és BIPAP titrálás

5.2. elméleti ismeretek témakörei

- a) a fiziológiás alvás
- b) az alvás-medicina vizsgáló módszerei
- c) az alvás- és ébrenléti zavarok
- d) az alvás- és ébrenléti zavarok ellátása

6. *A vizsgára bocsátás további feltételei*

- 6.1. standard (teljes) poliszomnográfias (PSG) felvétel önálló végzése 30 betegen (alvástechnikusi segítséggel)
- 6.2. 100 PSG vizsgálat értékelése, amelyek mind neurológiai, mind cardio-respiratórikus, mind pszichiátriai betegeken készültek akár felnőtt-, akár gyermekkorban
- 6.3. legalább 20 MSLT és MWT eljárás végzés és értékelése
- 6.4. teljes FIT teszt végzése és értékelése 10 esetben
- 6.5. legkevesebb 50 ambuláns cardio-respiratórikus felvétel értékelése
- 6.6. legkevesebb 30 aktigráfias felvétel elemzése
- 6.7. a validált, általános és tünetalapú kérdőívek és alvásnaplók interpretálása
- 6.8. a videofelvételek elemzése és PSG felvételekkel történő együttes elemzése
- 6.9. az alváscentrum vezetőjének írásos nyilatkozata arról, hogy a jelölt 100 alvás/ébrenléti zavarban szenvedő beteg kezelését és ellenőrzését kiválóan elvégezte, különös figyelemmel speciális szempontokra
- 6.10. vizsgát a gyakorlati idő letöltését követő három éven belül kell elvégezni

7. *A megszerezhető képesítés birtokában végezhető szakmai tevékenységek köre*

Az alvás-ébrenléti zavarok nemzetközi osztályozásában (ISCD-2, Sateia 2005) felsorolt alvászavarok önálló és felelős felismerése, diagnosztikája, elkülönítő kórisméje, alvásdiagnosztikai lelet készítése, alvászavarok korszerű kezelése, valamint a terápia hatásosságának ellenőrzése.

8. *A képzés személyi és tárgyi feltételei*

- 8.1. *személyi háttér:* alvás-medicina szakértője (szomnológus) képesítéssel (hazai vagy nemzetközi) és tudományos fokozattal (PhD, vagy magasabb) rendelkező centrum-vezető lehet csak tutor.
- 8.2. *tárgyi feltételek:* a Magyar Alvásdiagnosztikai és Terápiás Társaság (valamint az Európai Alvástársaság) irányelvei szerint akkreditált Alvás-medicina Centrum
- 8.3. *felkészüléshez előírt szakirodalom elérhetősége*

10. OBEZITOLÓGIA

1. *A képzésben való részvételhez szükséges képesítési és szakmai feltételek*
 - 1.1. belgyógyászati szakképesítés
 - 1.2. csecsemő- és gyermekgyógyászati szakképesítés
 - 1.3. kardiológia szakképesítés vagy
 - 1.4. endokrinológia és anyagcsere-betegségek szakképesítés
2. *Licenc típusa: specializációs*
3. *A képzés időtartama: 16 hónap*
4. *Képzési program*
 - 4.1. 12 hó gyakorlat obezitológiai centrumban (fekvő- és járóbeteg-ellátás) ezen belül:
 - a) 6 hó obesitológiai és mozgásterápiás ismeretek
 - b) 1 hó dietetikai ismeretek
 - 4.2. 2 hó endokrinológiai gyakorlat
 - 4.3. 2 hó diabetológiai gyakorlat
5. *Vizsgára bocsátás további feltételei*
 - 5.1. 1 hét elméleti tanfolyam eredményes tesztvizsgával.
 - 5.2. Képzési idő alatt összesen 15 kreditpont megszerzése:
 - a) Obezitológiai témájú kongresszuson előadás tartása (4 pont)
 - b) Obezitológiai témájú kongresszuson poszter bemutatása (3 pont)
 - c) Obezitológiai témájú kongresszuson előadásban társszerzőség (2 pont)
 - d) Obezitológiai témájú kongresszuson részvétel (1 pont)
 - e) külföldi folyóiratban obezitológiai témájú cikk első szerzőként (5 pont)
 - f) külföldi folyóiratban obezitológiai témájú cikk társszerzőként (2 pont)
 - g) hazai folyóiratban obezitológiai témájú cikk első szerzőként (3 pont)
 - h) hazai folyóiratban obezitológiai témájú cikk első szerzőként (1 pont)
6. *Megszerezhető képesítés birtokában végezhető szakmai tevékenységek köre*
 - 6.1. orvosi ellátásra szoruló elhízottak vizsgálata kezelése,
 - 6.2. veszélyes vagy indokolt fogyókúrák megkülönböztetése,
 - 6.3. a fogyókúra veszélyeinek, mellékhatásainak elhárítása,
 - 6.4. a különböző gyógyszerek és az elhízás kapcsolatának ismerete,
 - 6.5. az elhízás műtéti kezelése indikációinak, kontraindikációinak ismerete.
7. *Képzés személyi és tárgyi feltételei*
 - 7.1. Képzés személyi feltétele: a Magyar Obezitológiai és Mozgásterápiás Társaság által elismert legalább 5 éves obezitológiai gyakorlattal és tudományosan megalapozott dietetikai ismeretekkel rendelkező szakorvos
 - 7.2. A gyakorlati képzőhely tárgyi feltételei:
 - a) fekvőbeteg intézeti háttér
 - b) laboratóriumi háttér
 - c) 6 vagy 12 csatornás EKG készülék
 - d) antropometriás meghatározás eszközei (testsúly, testmagasság, testkörfogatok mérése)
 - e) gyors vércukor-meghatározó készülékek

- f) vérnyomásmérő
- g) bioimpedancia-mérő
- h) 24 órás vérnyomás monitor

11. PALLIATÍV ORVOSLÁS

1. *A képzésben való részvételhez szükséges képesítési és szakmai feltételek*
 - 1.1. belgyógyászati szakképesítés,
 - 1.2. onkológiai szakképesítés,
 - 1.3. neurológia szakképesítés,
 - 1.4. aneszteziológia szakképesítés,
 - 1.5. tüdőgyógyászat szakképesítés,
 - 1.6. geriátria szakképesítés,
 - 1.7. háziorvostan szakképesítés,
 - 1.8. sebészet szakképesítés,
 - 1.9. fül-orr-gégészeti szakképesítés, vagy
 - 1.10. urológia szakképesítés
2. *Licenc típusa:* interdiszciplináris
3. *A képzés időtartama:* 8 hónap, ebből
 - 3.1. elméleti képzés: 80 óra
 - 3.2. gyakorlati képzés 7,5 hónap
4. *A képzés és a vizsga szakmai tartalma*
 - 4.1. Elméleti képzés:
 - a) onkológia alapjai
 - b) fájdalomcsillapítás alapjai, speciális fájdalomformák
 - c) neurológia alapjai
 - d) gastrointestinalis tünetek
 - e) urológiai problémák
 - f) pszichiátriai tünetek
 - g) kommunikáció, etikai ismeretek
 - 4.2. Gyakorlati képzés:
 - a) 2 hó gyakorlat hospice bennfekvő részlegben
 - b) 1 hó hospice otthoni ellátásban való részvétel
 - c) 2 hó onkológiai gyakorlat
 - d) 2 hét belgyógyászati gyakorlat
 - e) 1 hét sebészeti gyakorlat
 - f) 2 hét aneszteziológiai gyakorlat, fájdalomambulancián
 - g) 2 hét neurológiai gyakorlat
 - h) 1 hét pszichiátriai gyakorlat
 - i) 1 hét urológiai gyakorlat
 - j) 1 hét fül-orr-gégészeti gyakorlat
5. *Vizsgára bocsátás további feltételei*
 - 5.1. Gyermekhospice ellátó egységben tett szakmai látogatás
 - 5.2. 3 önálló eset feldolgozása

6. *Megszerezhető képesítés birtokában végezhető szakmai tevékenységek köre*
 - 6.1. fájdalomanalízis végzése, a fájdalom okának, pathomechanizmusának feltárásával,
 - 6.2. hatékony farmakológiai és non-farmakológiai módszerek alkalmazása,
 - 6.3. egyes szervműködési zavarok esetén megfelelő gyógyszeres kezelési módok kialakítása,
 - 6.4. a fájdalomon kívüli testi tünetek értékelése és csillapítása,
 - 6.5. testüregi folyadékgyülemek fizikális vizsgálati módszerekkel való felismerése, ezek biztonságos eltávolítása,
 - 6.6. a palliatív onkoterápiák indikációs területeinek ismerete
 - 6.7. a család pszichés támogatása az agónia időszakában,
 - 6.8. a palliatív sürgősségi állapotok kezelése.
7. *Képzés személyi és tárgyi feltételei*
 - 7.1. Képzés személyi feltétele: a palliatív orvoslás területén 5 éves oktatói tapasztalattal és gyakorlati tudással rendelkező szakorvos
 - 7.2. A gyakorlati képzőhely tárgyi feltételei: az egyes képzési elemek szerinti szakképesítések tekintetében akkreditált képzőhely.

12. DIABETOLÓGIA

1. *A képzésben való részvételhez szükséges képesítési és szakmai feltételek*
 - 1.1. belgyógyászati szakképesítés
 - 1.2. csecsemő- és gyermekgyógyászati szakképesítés
 - 1.3. háziorvostan szakképesítés
2. *Licenc típusa:* interdiszciplináris
3. *A képzés időtartama:* 24 hónap
4. *A képzés és a vizsga szakmai tartalma*

A 24 hónapot rendszeres cukorbeteg-ellátó tevékenységgel kell eltölteni.

 - 4.1. belgyógyászati alap-szakképesítés esetén:
 - a) 6 hónap diabetológiai profilú, szakambulanciát is működtető belgyógyászati fekvőbeteg-osztályon
 - b) 4 hét gyakorlat gyermek-diabetes gondozóhelyen (járóbeteg-ellátásban)
 - c) 2 hét gyakorlat diabeteses krízisállapot-kezelést folytató osztályon
 - d) 2 hét gyakorlat diabeteses nefrológiai ellátást folytató osztályon
 - e) 2 hét diabeteses terhes-gondozást végző osztályon
 - f) 1 hét gyakorlat diabeteses szemészeti gondozást végző részlegen
 - 4.2. csecsemő- és gyermekgyógyászati alap-szakképesítés esetén
 - a) 6 hónap diabetológiai profilú, szakambulanciát is működtető gyermekgyógyászati fekvőbeteg-osztály
 - b) 4 hét gyakorlat felnőtt diabetes gondozóhelyen (járóbeteg-ellátásban)
 - c) 2 hét gyakorlat diabeteses krízisállapot-kezelést folytató osztályon
 - d) 2 hét gyakorlat diabeteses nefrológiai ellátást folytató osztályon
 - e) 2 hét diabeteses terhes-gondozást végző osztályon
 - f) 1 hét gyakorlat diabeteses szemészeti gondozást végző részlegen
 - 4.3. háziorvosi alap-szakképesítés esetén

- a) 3 hónap diabetológiai profilú, szakambulanciát is működtető belgyógyászati fekvőbeteg-osztály
- b) 1 hónap diabetológiai profilú, szakambulanciát is működtető gyermekgyógyászati fekvőbeteg-osztály
- c) 6 hét gyakorlat felnőtt diabetes gondozóhelyen (járóbeteg-ellátásban)
- d) 6 hét gyakorlat gyermek-diabeteses gondozóhelyen (járóbeteg-ellátásban)
- e) 2 hét gyakorlat diabeteses krízisállapot-kezelést folytató osztályon
- f) 2 hét gyakorlat diabeteses nefrológiai ellátást folytató osztályon
- g) 2 hét diabeteses terhes-gondozást végző osztályon
- h) 1 hét gyakorlat diabeteses szemészeti gondozást végző részlegen

5. Vizsgára bocsátás további feltételei

A képzési idő során továbbképzési pontok megszerzése, az alábbi tevékenységek révén:

5.1. diabetológiai tárgyú, legalább 10 szabadon választható elméleti továbbképzési pont megszerzését biztosító továbbképzésen való részvétel, illetve előadás tartása vagy

5.2. tudományos tevékenység keretében:

- a) diabetológiai témájú PhD,
- b) lektorált szaklapban megjelent diabetológiai tárgyú közlemény vagy
- c) nemzetközi kongresszuson tartott diabetológiai tárgyú előadás, poszter.

6. Megszerezhető képesítés birtokában végezhető szakmai tevékenységek köre

- 6.1. Hypo-, és hyperglükémiás krízisállapotok gyors felismerése, kezelése
- 6.2. Micro- és macrovasculáris szövődmények felismerése, kezelése
- 6.3. Terhesdiabetológiai ellátásban, speciális terhesdiabetológiai centrumokba történő megküldés megítélésében való jártasság
- 6.4. Jártasság:
 - a) Antidiabetikumok javallatainak, ellenjavallatainak mérlegelésében
 - b) törzskönyvileg engedélyezett finanszírozási rendelkezések szerint lehetséges gyógyszerkombinációk megválasztásában, gyógyszerinterakciók kockázatának megítélésében
- 6.5. A diabetesz ellátáshoz kapcsolódó gondozás, gyógyszeres és gyógyászati segédeszköz ellátás lehetőségeinek ismerete

7. Képzés személyi és tárgyi feltételei

7.1. Az elméleti képzés személyi feltétele: a Magyar Diabetológiai Társaság által elismert legalább 10 éves diabetológiai gyakorlattal rendelkező szakorvos

7.2. A gyakorlati képzőhely személyi feltételei:

- a) két belgyógyász vagy gyermekgyógyász szakképesítéssel rendelkező szakorvos, amelyből legalább egy rendelkezzen diabetológiai licenccel vagy Magyar Diabetológiai Társaság által elismert legalább 10 év diabetológiai területen szerzett gyakorlattal,
- b) diabetológiai szakasszisztens
- c) dietetikus
- d) konziliáriusként diabetológiában jártas nefrológus, szemész, szülész és nőgyógyász, sebész angiológus szakember

7.3. A gyakorlati képzőhely tárgyi feltételei:

- a) diabetológiai szakrendelésre vagy szakambulanciára vonatkozóan kiadott érvényes működési engedély
- b) antropometriás meghatározás eszközei (testsúly, testmagasság, testkörfogatok mérése)
- c) gyors vércukor-meghatározó készülékek
- d) vérnyomásmérő
- e) hangvilla (neuropátia)
- f) kardiovasculáris vizsgálati eszközök (EKG, ABPM, mini Doppler)
- g) a hosszútávú anyagcsere-vezetés ellenőrzését és a szövődmények korai felismerését rendszeresen biztosító laboratóriumi háttér (vércukor, fruktozamin, HbA1c, vérzsírok, vesefunkciók, ionok, mikroalbuminúria mérése, húgysav meghatározás stb.)

13. FONIÁTRIA

1. *A képzésben való részvételhez szükséges képesítési és szakmai feltételek:* fül-orr-gégészeti szakképesítés

2. *Licenc típusa:* specializációs

3. *A képzés időtartama:* 12 hónap

4. *Képzési program:* 12 hó gyakorlat foniátriai szakambulancián vagy szakrendelésén töltött munkavégzés III. progresszivitású szintű fül-orr-gége ellátással rendelkező intézményben

5. *A képzés és a vizsga szakmai tartalma*

- 5.1. Hangképzési funkcionális-anatómiai és élettani alapismeretek.
- 5.2. Az alapvető és speciális foniátriai vizsgálatok: merev és fiber-endoscopia, endoscopos-stroboszkópia, digitalis kép és hangrögzítés és ezek analízisének elméleti és gyakorlati megismerése, az énekhangfunkció zavarainak alapismerete.
- 5.3. A beszédfejlődés folyamata, vizsgálata és zavarainak kezelése. Beszédzavarok, artikuláció vizsgálata. Logopédiai alapismeretek és módszerek
- 5.4. Pedoaudiológiai ismeretek.
- 5.5. A hangképzési zavart okozó organikus és "funkcionális" betegségek konzervatív kezelése. A hangszalag-bénultak kezelése és rehabilitációja. A részleges gégeműtétet utáni hangképzési és artikulációs funkciók rehabilitációja.
- 5.6. A teljes gégeeltávolítás utáni nyelőcsőbeszéd és a műgége használata, a hangprotézis behelyezésének indikációja. A hangprotézis cseréjének begyakorlása.
- 5.7. Fonokirurgiai alapismeretek.
- 5.8. A nyelésképtelen betegek kivizsgálása, kezelése és rehabilitációja.

6. *Vizsgára bocsátás további feltételei*

Egy, a foniátria témát is tartalmazó kötelező szakmai továbbképzés elvégzése vagy egy, speciálisan gége sebészeti-foniátriai tanfolyamon való részvétel.

7. *Megszerezhető képesítés birtokában végezhető szakmai tevékenységek köre*

7.1. A hangképzési zavarok diagnosztikájában használatos speciális endoscopos-stroboszkopos képi, továbbá a digitalis hangrögzítő diagnosztikai eljárások.

7.2 spazmodikus gége-funkciózavarok miatti botox injektálás, a hangszalag-bénultak rehabilitációja.

7.3. rehabilitáció nyelésképtelenség esetén.

8. *Képzés személyi és tárgyi feltételei*

8.1. A gyakorlati képzőhely személyi feltételei:

- a) foniátria szakképesítéssel vagy foniáter licenccel rendelkező szakorvos legalább 5 év szakmai gyakorlattal foniátria területén
- b) logopédus szakember

8.2. A gyakorlati képzőhely tárgyi feltételei:

- a) Fül-orr-gégészeti szakterületen III. progresszivitási szintű fekvőbeteg ellátó intézmény foniátriai szakambulanciája vagy szakrendelés
- b) merev vagy fiberoszkóppal kombinált stroboszkóp
- c) hangdiagnosztikai eszköz